

SPROG GØR KLOG!

- erfaringer med netværkssamarbejde om sprog

Af Camilla Jürgensen, Odder Gymnasium

Sprog gør klog!

Var undertitlen på konferencen om fremmedsprogene i gymnasiet, der blev afholdt 6. februar 2013 på Gefion Gymnasium. Formålet med konferencen var at sætte fremmedsprog og betydningen af fremmedsprog på dagsordenen, og der var inviteret repræsentanter fra gymnasieskoler, erhvervslivet og universitetet.

Konferencen var samtidig kulminationen på et års netværkssamarbejde mellem fire Gymnasieskoler: Gefion, Gribskov, Tønder og Odder med deltagelse af undervisere i engelsk, tysk, fransk, græsk, latin og spansk.

Netværkssamarbejdet foregik på tre forskellige niveauer, hvor hver lærer skulle udarbejde et individuelt projekt samt deltage i et skoleprojekt og et tværskoleprojekt. Hovedoverskriften var ”didaktik, innovation og digitale medier”, men deltagerne definerede selv projekterne inden for rammen.

I den følgende artikel vil jeg kort beskrive de projekter, vi har arbejdet med i netværkssamarbejdet dels for at gøre opmærksom på konferencens hjemmeside, hvor vi har samlet mange gode ideer og overvejelser vedrørerene fremmedsprogsundervisningen, dels for at opfordre andre spanskklærere til at indgå i et netværkssamarbejde – det gør nemlig også klog!

Tværskoleprojektet:

Projektet startede med et fælles kursus i Middelfart. Her fik vi en god diskussion af de problemstillinger, vi hver især arbejder med i undervisningen, og det stod hurtig klart, at vi alle oplevede samme tendens – nemlig, at det er svært at få eleverne til at sige noget på spansk, og at mange elever mister motivationen i løbet af de tre år. *¿Qué podemos hacer?*

I spanskgruppen endte vi derfor med alle at arbejde med elevaktiverende og elevmotiverende undervisning. Vi havde forskellige tilgange, men fællesnævneren var mere mundtlighed og

mere autenticitet i spansktimeerne.

Vi mødtes alle på Gribskov Gymnasium til et seminar og fik gode input fra Lone Ambjørn (lektor ved Aarhus Universitet) og Chresteria Neutzsky-Wulff (ekstern lektor ved Aarhus Universitet) om henholdsvis kommunikativ undervisning og brug af IKT i undervisningen. Efterhånden begyndte vores projekter at tage form, og nu var det tid til at føre ideerne ud i praksis.

Tønder og Gefion valgte af kommunikere på spansk på en blog om forskellige emner, der fulgte klassernes mundtlige og sproglige progression (1g). Her var én af erfaringerne, at opgaver, der kræver respons, fungerede bedst. F.eks. når en gruppe elever skrev fiktive postkort fra en spansk by, og modtagerne skulle gætte hvilken. Derudover lavede den ene skole små tegnefilm, som den anden gruppe skulle gøre færdige. Gevinsten var elever, der engagerede sig i projekterne, fordi der netop var en virkelig modtager ”i den anden ende”. Det viste sig også, at modtagerne ikke behøver at have spansk som modersmål, for at eleverne oplever kommunikationssituationen som autentisk.

I Gribskov blev der arbejdet målrettet med brug af lydfiler som supplement til de skriftlige afleveringer. Lydfilerne kan selvfølgelig bruges til at træne udtale og sprogfærdighed, men de er også anvendelige til grammatik og ordforrådstræning.

Her var én af erfaringerne, at det var et godt redskab til at få hørt alle i klassen og ikke mindst til at kunne fokusere på den enkelte elevs styrker og svagheder. Lydfilerne var også gode i træningen af elevernes spontane sprogproduktion, som ofte kan være svær at skabe i klasserummet. Fra lærersynspunktet er der en anden fordel nemlig, at det ikke er muligt for eleverne at snyde med deres aflevering – det bliver i hvert fald nemt at opdage og bevise!

Et andet tiltag i Gribskov var udvidelsen af klasserummet ved f.eks. at bruge Facebook aktivt i undervisningen, som platform for videndeling samt i forbindelse med skolebesøg fra Barcelona. Fordelen ved Facebook er, at eleverne er vant til at bruge det (!), og de vil naturligt være mere engagerede, end hvis man brugte skolens intrasystem.

Skoleprojektet:

På Odder Gymnasium arbejdede vi med en række forskellige projekter med det fælles formål at gøre sprogfagene mere synlige på vores skole. Indtil videre er det blevet til en fejring af den Europæiske Sprogdag 26. september samt en årlig sprogdag, hvor skolens sprogfag arbejder sammen om et fælles emne, der i år var ”Brug sproget”. Der er flere projekter i støbeskeen:

øget fokus på brobygning til grundskolen, en sprogfløj og en fælles sprogportal.

Lærerne i projektet har arbejdet inden for mange forskellige områder: gloseindlæring, skriftlighed, mundtlighed m.m. Den største gevinst har været, at selv om der er stor forskel på fagene, kan vi sagtens lade os inspirere af hinanden. Derfor planlægger vi også en intern kursusdag i løbet af næste skoleår, hvor vi kan sætte forskellige projekter i gang på tværs af sprogfagene.

En anden vigtig erfaring, vi har gjort os, er, at det er nødvendigt, at skolen sætter tilstrækkelig tid og ressourcer af, hvis man ønsker at skabe grobund for udvikling, og ikke mindst hvis den skal rodfæste og sprede sig i lærerkollegiet.

Individuelt projekt:

I mit eget projekt fokuserede jeg på mundtlighed med særligt fokus på at gøre samtalen på spansk i 1g og 2g til et bærende element i undervisningen. Jeg valgte et nyere begyndersystem, der er webbaseret, og som i højere grad bygger på gloser end tekst og har derfor arbejdet mere med opbygningen af dialog end med oplæsning og oversættelse. Især har jeg lagt vægt på følgende elementer i undervisningen:

- opbygning af ordforråd
- strategier til at kompensere for manglende gloser
- at kunne stille spørgsmål til en samtalepartner
- at kunne reagere på svar, tage ordet etc. herunder brug af gambitter

Det kan rent faktisk lade sig gøre at lave små dialoger allerede fra de første lektioner i 1g. Det er ikke dybe samtaler, der kommer ud af det, men det minder om ægte kommunikation.

Elev 1: *Oye, ¿qué es?*

Elev 2: *Es un coche*

Elev 1: *¿Cómo es el coche?*

Elev 2: *Bueno, el coche es nuevo y grande*

Elev 1: *¡Qué interesante!*

Efterhånden er mine 1gere blevet fortrolige med dialogformen, og de er blevet vant til at skulle ”snakke” sammen på spansk i hver time. Gevinsten er, at langt flere elever er aktiverede i løbet af timen, og at de oplever, at de gør fremskridt i forhold til at kunne tale sproget. Jeg håber, at det gør det lettere at samtale på spansk i 2g og 3g og måske er med til at fastholde motivationen i faget.

Sig nu noget!!!

Blev overskriften på spansk lærernes bidrag til konferencen på Gefion Gymnasium. Her fremlagde vi og forklarede vores ideer og erfaringer fra projekterne. Jeg tror, at mange af os oplevede, at det først var på den hektiske dag før konferencen, at vi fik sat ord på de tanker og erfaringer, vi havde gjort os i det forløbne år. Det var sjovt og spændende at få lov til at formidle vores projekter til andre gymnasielærere. Det var en rigtig god dag!

Det har været spændende og udfordrende at være med i netværkssamarbejdet. Det er mere forpligtende og meget motiverende og inspirerende, når man samarbejder i forskellige konstellationer. Hermed en opfordring til tværskolesamarbejde – det behøver jo ikke altid at være i MBU –regi, men kan sagtens etableres inden for mere uformelle rammer.

Deltagere i sprogprojektet:

Gribskov Gymnasium: *Trine Nybroe, Louise Andersen*

Gefion Gymnasium: *Birgitte Munk*

Tønder Gymnasium: *Birgitte Buch*

Odder Gymnasium: *Camilla Jürgensen*

Link til sprognetværket: <http://www.odder-gym.dk/emner/netvaerksprojekter/>